

ชื่อโครงการ พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

ผู้วิจัย

1. จิรภัทร หาญนุสรณ์
2. กมเดช บุญประเสริฐ
3. พรรณี จิวพุทธิธรรม

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทาง วิธีการ และรูปแบบของการศึกษาค้นคว้าการใช้แหล่งสารสนเทศ วิธีประเมินสารสนเทศ และอุปสรรคปัญหาในกระบวนการศึกษาค้นคว้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน และในการแก้ปัญหาต่างๆในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสยาม ในปีการศึกษา 2554 ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 จากคณะวิชาต่างๆ 9 คณะ และวิทยาลัยนานาชาติ (เฉพาะนักศึกษาที่มีเชื้อชาติไทย) 2 หลักสูตร จำนวน 420 คน

ผลการวิจัยพฤติกรรมการค้นคว้าสารสนเทศเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายพบว่า นักศึกษาส่วนมากได้รับมอบหมายให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน โดยใช้โปรแกรมค้นหาช่วยในการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยที่มีบรรณานุกรมและรายการอ้างอิงโดยที่นักศึกษาส่วนมากขอให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันช่วยประเมินแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน วิธีที่ใช้ในการค้นคว้าจะเริ่มค้นด้วยการคิดหาคำค้นและการ กำหนดโครงสร้างในการทำงาน และเมื่อนักศึกษาได้รายการอ้างอิงครบตามที่อาจารย์มอบหมายแล้วก็จะหยุดค้นคว้า สิ่งที่สำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าก็คือ การสอบผ่านวิชานั้นๆ โดยทำรายงานให้เสร็จ ส่วนความยากในกระบวนการค้นคว้างานที่ได้รับมอบหมาย คือ ยากที่จะรู้ว่าจะทำรายงานชิ้นนี้ได้หรือไม่

ในด้านพฤติกรรมการค้นคว้าสารสนเทศในชีวิตประจำวันพบว่า หัวข้อที่นักศึกษาส่วนมากค้นคว้าคือ ข่าว/เหตุการณ์ในปัจจุบัน ทรัพยากรที่ใช้ในการค้นคว้าคือ โปรแกรมค้นหาในการประเมินแหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ เหนือที่นักศึกษาใช้คือ ความทันสมัย ความน่าเชื่อถือ และความหลากหลายของเนื้อหาของเว็บไซต์ ส่วนในด้านการเลือกขอความช่วยเหลือในการประเมินแหล่งข้อมูลที่ค้นคว้านั้น นักศึกษาจะขอให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันช่วยประเมินแหล่งข้อมูล

ค้นคว้าเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน สำหรับความยากในการค้นคว้าคือ ยากตรงที่รู้ว่าคำตอบที่กำลังค้นหานั้นมีอยู่ในเว็บไซต์แน่นอน แต่ค้นหาไม่พบ

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการค้นคว้าสารสนเทศของนักศึกษา เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่างๆ กับการค้นคว้าเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวันพบว่า มีความคล้ายคลึงกันหลายด้าน อาทิเช่น ในด้านที่เกี่ยวกับประเภทของทรัพยากรที่นักศึกษาใช้ค้นคว้า ส่วนใหญ่จะเลือกใช้โปรแกรมค้นหามากกว่าทรัพยากรประเภทอื่นๆ ในด้านการประเมินแหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ใช้ในการค้นคว้า นักศึกษาจะใช้เกณฑ์การประเมินจากความทันสมัย ความน่าเชื่อถือและความหลากหลายของเนื้อหา ส่วนในด้านบุคคลที่นักศึกษาขอให้ช่วยประเมินแหล่งข้อมูลนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกขอความช่วยเหลือจากเพื่อนที่เรียนด้วยกัน

คำสำคัญ การรู้สารสนเทศ พฤติกรรมการรู้สารสนเทศ นักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

Research title: INFORMATION LITERACY BEHAVIORS OF SIAM UNIVERSITY
STUDENTS

Researcher: 1. Jirapat Harnnussorn
2. Komdech Boonprasert
3. Phannee Jewbuddhidham

ABSTRACT

The main aim of the study was to investigate behavior in seeking information sources (styles, techniques and research process) that were habitually used by undergraduate students of Siam University, including difficulties or problems they had encountered in completing their course-related research assignments or typical web searching behavior in their everyday life. In other words, the study intended to conduct a quantitative study pertaining to evaluate the information literacy behavior amongst undergraduates (bachelor's degree) students. To do this, a structured type of questionnaire was developed as a survey instrument for data collection and a multi-stage random sampling procedure was used due to convenience of finding the survey sample. In total, 420 students from sophomores, juniors and seniors from nine different faculties and 2 courses of the international college at a specific group of Thai nationality, were surveyed in the academic year of 2011.

The findings of the students' behaviors in performing their course-related research assignments indicated that most respondents used search engines in searching for the up-to-date sources completed with bibliography and citation for completing their oral presentation course work with an accompanying paper in the class. Most respondents turned to classmates when asking for help with evaluating information related course work. Respondents reported using a repertoire of research techniques - mostly by creating keywords, developing an outline for how to proceed with the assignment and stopped their research project after finding the number of citations the instructor expected. Passing the course after getting the paper finished was important

for then in working on the research paper. The most difficult phase of research process was hard to know whether they had done a good job on the assignment.

The findings of students' conduct in searching information of everyday life research showed that most of them searched news/current events by using search engines as a tool in seeking for the source. The currency of the websites, the author's credentials and different viewpoint acknowledged were the respondents' consideration in evaluating the website. They turned to their classmates asking for help in information evaluating. The difficulty phase that most students encountered in research process was the incapacity to find out the answer even they were sure that it was on line.

The result of seeking information behaviors in comparison between course - related research assignments and everyday life research, the researcher found that they were similar in many ways. In retrieving resources - most respondents used online search engines and evaluating information sources on the website by taking into consideration the currency, author's credentials and content acknowledged different viewpoint. Most of the respondents turned to friends when asking for help with evaluating information for personal use as well as doing course - related research assignments.

Keywords: Information literacy, Information literacy behavior, Siam University student